

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnishvo: KRŠKO

Naslov za dopise: »Naprej«

Čekovni račun: 81
(začasno še)

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din,
za inozemstvo 35 Din.

Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Din
Mailoglas: beseda 50 p, najmanj 5 Din
Dopise frankirajte in podpisajte,
sicer se ne objavi. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so pošt. proste.

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Boj med rudarji in voditelji.

Da se razumemo. (Iz Hrastnika.)

»Naprej« št. 81. z dne 13. 7. 1924 je prinesel neko izjavo, katere se je baje sklenila dne 27. 6. na članskem sestanku — proti dopisu v »Napreju« št. 65. z dne 22. 6. 1924. — Na tem sestanku je razpravljali tudi s. Krušič ter članstvo tako prepariralo, da res niso vedeli, ali so bili dotični, ki jim je g. min. n. r. A. Kristan priporočil 50% povišanje plače, stavkokazi ali ne, ker je govoril na dolgo in široko, da smo še stavkokazi vsi, ker še konec stavke do danes ni bil napovedan. Ker se pa danes hoče od strani Unijskega vodstva takšne ljudi zagovarjati, zato javno vprašam s. Krušiča, zakaj so izključili člana strok. org. Crtanca, kateri se je že pred stavko na nekem članskem sestanku izrazil in odkrito povedal, da 2 krat ali celo trikrat so nas že neodvisni [komunisti] spravili na led, sedaj pa da se on ne da več in če stavka izbruhne, da on gre na delo. [Zakaj se pa nista tudi tadya tako izjavila?] Zakaj ste ga izključili? in druge takšne zagovarjate! Zakaj so dobili samo Kristanovi pristavi 50% povišanje na plače? Zakaj ne vsi, ki so hodili na delo? In zakaj ni šel A. Kristan na rep. Trbov. prem. družbe, ter se boril za izboljšanje položaja za vse delavce, ne samo za njegove pristave?

Sedaj pa k stvari nazaj. Če je članski sestanek dne 27. 6. res sklenil to izjavo, zakaj ste pa potem na seji strok. org. dne 6. 7. še o tej izjavi razpravljali? [Kar je tudi iz tega razvidno, da je šele dne 13. 7. bila priobčena]. In kakor sem zvedel po nekaterih ss. zaupnikih strok. organizacije, je ta izjava oz. predlog za to izjavo celo propadel s 4 proti 5 glasovom. Ako pa to ne bo zadostovalo, pridem drugič z imeni na dan, kako je kateri glasoval. Ss. Werden in Domšek sta baje stala na stališču, da naj se prizadeji zagovarjajo vsak sam ker organizacija takih dejanj ne more zagovarjati.

Sedaj pa še to, kako hoče nekdanji prijatelj javnosti članstvu usta zamašiti. Namreč s. Krušič predlaga, da če hoče kateri član dati kakšen dopis v kateri list, da mora vsak dopis 5 zaupnikov odobriti ter podpisati, in pritisniti tudi štampiljko kraj. org. Zato javno vprašam: ali je to sklep kakšnega strankinega zbora ali dela to s. Krušič le na svojo pest, da bi člani ne mogli in ne smeli povedati svojega prepričanja? Nadalje se je s. Krušič navedil že precej diktature, na primer: Uniji Slov. rudarjev pripada 10 delnic Ljudske tiskarne. Zastopniki teh delnic so razdeljeni po večjih podruž-

nicah, niso pa ti zastopniki izvoljeni od članstva, katero plačuje prispevke, [pa saj tudi v Delavsko zbornico niso izvoljeni, so le imenovani,] tudi niso izvoljeni na kakšni Unijski seji, ampak so imenovani samo od treh, to so: tisti veliki prijatelj članstv s. Krušič, ki zmiraj vpije: »članstvo mora odločiti!« drugi je veliki prijatelj »Naprejevcev« in hudi nasprotnik korupcionistov s. Arh, tretji je pa mogoče pomotoma. mogoče so ga pa tudi že preparirali s. Majdič. Imenovani so pa po večini nasprotniki javnosti. Oprostili mi boste pač, da se vtikam v vaše zadeve, ker nisem član vaše stroke. Sedaj pa še nekaj. Sklicatelj članskega sestanka dne 27. 6. ter podpisnik izjave v »Napreju« št. 81. z dne 13. 7. je baje po članskem sestanku 27. 6. kolportiral 15 izvodov »Socialista« ter obenem agitiral za delagata na pokrajinski kongres. Agitiral je da naj pošljejo njega, da on bo deloval na to, da se ta javnost in tajnost neha, če bi bil pa izvoljen neki s. Domšek, bi pa deloval na to, da prep. traja še dalje.

Takšni so zagovorniki pravilnika, takšni so proti korupciji! Hudomušnež.

»Vse boste razbili!«

Tako nam groze nekateri prijatelji, ki nikakor nečesto razumeti, da spada tudi politika med potrebosti; da torej politike ne smemo prepusiti lopovom, ki so napravili »umazano dekle« iz nje zaradi dobička, zdaj pa ne marajo, da se ta umazano dekle umije in preobleče, ker bi se znali potem zanjo zanimati tudi poštenjaki, ki bi — onemogočili vse kравje kupčije.

Ti naši prijatelji ne izrabljajo politike za svoj dobiček. To jih varuje, da jim ne odgovarjamo ostro, pa tudi, da jih ne preziramo z molkom. Vendar pa naj nam oprostite, če jim pojasnimo svoje stališče odločno, tako odločno, da ne bodo hodili več s svojimi — strahovi.

Boje se namreč v resnici, da homo stranko razbili. Boje se pa zato, ker hodijo kot miroljubni ljudje še zmerom med tiste »ludisocialiste«, ki že davno niso več v naši stranki, ki zanjo ne delajo in ne marajo delati, ki pa — mnogi — delajo celo proti njej, čeprav govore, da so socialisti. K tem hodijo v nadi, da se jim posreči prepričati jih, da imamo mi prav — pri tem pa se dajo sami od teh »ludisocialistov« zavajati v nasprotno prepričanje: da nimamo prav. Tako hodijo od nas tja in narobe, delajo zlate mostove in kompromise, v resnici pa delajo samo zmedo v svoji glavi, zgago med svojimi prijatelji, nered v stranki.

Mi ne mislimo, da mora biti vsaka politika umazana. Trdimo, da delavska politika ne sme biti blatna, marveč si mora tudi čevlje vsak dan očistiti, tiste čevlje, s katerimi se dotika resnično blatnih cest realnosti.

Vse težave meri sedanji čas po denarju. Za denar se vse dobi. Socialisti bojujejo težke boje proti denarju — kapitalu, toda dokler velja še kapitalistični družabni red, bidejo obenem tudi boje za denar. Mezdni boji večine naših strokovnih organizacij niso razredni boji, temveč boji za denar. Gospodarske organizacije ne streljajo proti kapitalističnemu sistemu trgovine naravnost, marveč samo posredno, za ta posredni boj pa zbirajo kapitalistično orožje — kapital, torej denar. Tudi pri kulturnih organizacijah nujno potrebujejo denarja, zato ga iščejo na vse mogoče načine, mnogokrat tudi prav napačno, s prirejanjem veseljc in zabav, ki se v sedanjem težkem času za delavno ljudstvo pravim proletarjem zde kakor priprave za samomor...

Vse gre za denarjem, samo politični stranki zamerijo če išče denarja za svoje potrebe. Zamerijo ji to tem bolj, čim bolj jasno postaja vsem, da ga išče pošteno, bolj dosledno, bolj upravičeno in bolj pravično, nego vse druge organizacije proletarskega boja. Najbolj ji zamerijo to, da ga išče tako, da že sam način ubija kapitalizem v korenini in predvsem med proletarci samimi. Ta način iskanja denarja, članski prispevki po progresivnem načelu namreč, pomenijo obenem tudi tisto čiščenje čevljev ki smo ga zgoraj omenili. Kajti za denar gre povsod, dokler pomeni denar to, kar danes pomeni. Radi priznavamo, toda denar je tisto blato, ki ga gazimo in v katerem se mažemo, v progresivnih prispevkih pa imamo tisto čiščenje, ki je potrebno, da ne utonemo v blatu, Socialisti, ki se ne mara niti s temi prispevki izkazati v boju proti kapitalu, še ni storil niti prvega koraka od besed k — dejanju. Zato nima in ne sme imeti pravice odločevanja v stranki.

Kdor pozna strankino zgodovino zadnjih let in kdor ni slep za dejstvo, da je strankina politika čista, odkar je stranka neodvisna od vseh strani, ker živi ob svojem, ta ve, kakšna moč leži v teh sklepih in dejanjih. Ta ne dvomi nad odločnostjo, ne hodi k nevernežem prositi jih sloge, temveč jim kliče:

Kdor ni z nami, je proti nam!

Nikdar več se red v stranki ne bo poslehal. Kvečjemu da bo še trši, še ostrejši. Ne bo diplomacije, ne bo zakulisnega vodstva strankinih poslov, ne bo strahu pred zamero. Kdor hoče delati dobro,

UPTON SINCLAIR. 109. nadalj.

France Kremen.

(Po avtoriziranem prevodu Ivana Moleka.)

Častnik je govoril tako ljubeznivo, kakor da govori z lastnim sinom, in France, ki ni še nikdar dobil povelja v takšnem tonu, je veselo stisnil pest in odgovoril: »Storim vse, kar morem, gospod.« Obrnil se je, da zapusti sobo — in koga je zagledal na mostovžu? Kolin je stal na pragu. France je pomežiknil, nabrahl ustnice v gube, odšel naglo na dvorišče in skočil na motocikel.

Mali strojnik iz Leesvill je letel po razbiti cesti iz francoske vasi in v njegovi glavi je divjalo nekaj kakor srednjepadni ciklon. Pravijo, da človeku ki se potaplja, pride v tistem hipu na misel vse, kar je storil v življenju. France ni ravno mislil na vse, ampak natančno se je spomnil vseh pacifističnih razlogov, kar jih je slišal v svojem življenju. Kaj za tristo zlodjev mu je padlo v glavo da se je podal na to pot? Vozi in vozi naravnost na tisto mesto, kamor je namenjena vsa nemška vojska — najopasnejši posel, kar jih more biti v vojni! Kako v imenu Karla Marksa in vse revolucionarne hierarhije je zabredel v ta močnik? On, France Kremen, boljševik in strigalica [potepuh]!

Toda pomagati se ne da: — delo mora biti izvršeno! Zažene svoje življenje v graben — samo zato, ker je začel — zato, ker je dal častno besedo — zato, ker nosi zemljevid, ki rešijo »botteree« in izvojujejo zmago! Ali se je res kdaj brigal toliko za vražjo kapitalistično vojno?

Tako je vpil proletarski demon v duši Franceta Kremena, medtem pa je njegov stroj tolkel in čukal — čuk čuk čuk čuk — dalje in neka čudežna sila v globočinah njegove polzavesti je premikal držalo, da ni kolo padlo v luknje ali se zaletelo v navlako na cesti. Zrak nad njim je tulil, granate so žvižgale in pokale in zemlja je skakala kvišku na vseh koncih in krajih. France je slišal le pokanje, drugih glasov ni mogel več razločiti. Pot pred njim se je čistila: transport se je redčil, le razbiti vozovi so ležali na obeh straneh. Avtomobili, ki so še vozili, so zapustili cesto, na katero so padle granate, in dirjali po njivah in travah.

Kje je razpotje? Kaj če so Nemci že ujeli »Botteree Normb Cott« — ali mora France vseeno tja in pokloniti Nemcem nov motocikel s seboj vred? Strojnik je gredoč videl druge baterije. Zakaj ne bi tem topničarjem izročil zemljevidov? France je drčal dalje, godrnjaje v sveti jezi. Če bi bil kurir, tedaj bi že znal, kako se ima ravnati, ampak on je bil le popravljač motociklov — in kdo jim je dal pravico, da mu nalagajo taka, njemu tuja dela?

Privozil je v gozd z okleščenimi drevesi. France se je spomnil, da bi bilo dobro, če malo postojni in pogleda, če niso morda Nemci na drugi strani razcefranega gozda. Obšla ga je silna groza in v trenutku je začutil, da nima več nog, tako strašno je grnelo, pokalo in ragljalo okrog njega. Naenkrat mu je prišlo slabo v želodcu in je začel bljuvati kakor je bljuval prve tri dni na morju, ko je zapustil Ameriko. Istočasno so operirale vse funkcije njegovega telesa. Mimo njega je šla skupina Francozov, ki so se zabrohotali, ko so videli Kremena v njegovem tužnem položaju. Res je bilo smešno

in poniževalno, ampak France si ni mogel pomagati — on ni bil rojen za vojaka, ni se pogodil, da bo vojak, in s kakšno pravico so ga poslali semkaj kjer granate odpirajo globoke kraterje v tleh, kjer se celi hrasti lupijo s koreninami vred iz tal in kjer je zrak poln amradu? Morda je potrebna plinska maska — toda kako naj siromašni France ve, da je potrebna?

Čez nekaj časa je nadvladal tresoča se kolen in groteskni napor svojega telesa, ki je hotelo vreči vse iz sebe, počasi se je skobacal na kolo in pogal. Cesta je bila polna jam in zato je bilo kolesanje silno naporno. Ali najpusti motocikel v grabnu in teče peš ali naj se vrne nazaj in pove Francozom, da so njihovi zemljevidi za nič in da sploh ni razpotja v tistem kraju? France ni storil prvega ne drugega. kajti razpotje je bilo pred njim. Hitro je krenil na označeno stran, prekoračil polje s pšenico in se ustavil na robu gozda, kjer so bili širje topovi, bruhajoči plamen, dim in ropot. France je pustil kolo v jarku in zdirjal proti topovom ves vesel, da je našel svojo »Botteree Normb Cott« in da more oddati zalepko z dragoceno vsebino in potem odkuriti iz vražje kaše nazaj kolkor ga bo moglo nositi kolo.

Ali na njegovo veliko jezo ni bila francoska baterija, temveč ameriška. Baterija, katero je iskal, je bila daleč v gozdu in sicer nekoliko na desno. To je izvedel od ameriškega častnika, ki mu je dal navodila trdno uverjen, da France ne more zgrešiti cilja.

Nato je stopil izza grma častnik in hotel je vedeti, kaj ima France. Ko je slišal, da nosi zem-

Schichtovo - milo z znamko „Jelen“

je že 60 let znano kot najboljša in najizdatnejša od vseh vrst pralnega mila.

Pravo samo z imenom „Schicht“ in znamko „Jelen“!

mu za to ni treba posebnega pooblastila, dolžnost njegova je, da dela prav. Kdor hoče pa v stranki sodelovati, mora najprej izpolnjevati svoje dolžnosti do nje. Ne učenost, ne trpljenje — ne lepa suknja, ne žuljave roke — ne stare zasluge, ne politična nedolžnost, prav nič drugega ne bo odločevalo nego edino članstvo stranke. Pa ne posemeznoma največ potom svojih organizacij.

Edini kompromis, edini zlati most je v pozabljanju. To pa je in mora biti tako popolno, da se ne bo nihče bahal s starimi zaslugami, niti očital drugim stare grehe. V sedanjosti izvršuj svojo dolžnost in ustvarjaj s tem boljšo bodočnost!

Razno.

Pašičeva vlada je že v tretjič demisionirala. To kaže, kakšne razprtije ima vladni mišmaš med seboj. Pašič hoče na vsak način doseči mandat za volilno vlado.

Avstrijska vlada je, kakor se spodobi za pravo klerikalno-nacionalistično vlado, že od vsega početka vodila med drugimi sloji tudi vojne žrtve, pohabljenice, vdove in sirote za nos. Kako se to vrši, ni treba na dolgo vpraševati, zadostuje, če si ogledaš razmere pri nas doma. Šla je pa še tako daleč, da jim je odvzela celo trefike, dodatni invalidski zakon, ki bi moral biti že davno izdelan in v veljavi, pa je od dne do dne — kakor pri nas — zavlačevala. V sredo je razburjenje invalidov prispelo do vrhunca. Priredili so na Dunaju demonstracijo, kakih 300 težkih invalidov pa je vdrlo v palačo finančnega ministra in jo zasedlo. Hoteli so z ministrom govoriti. Tega pa ni bilo doma, nakar so se invalidi lepo nastanili po razkošnih sobah in so par ur čakali, dokler se minister ni okorajžil, da pride v ministristvo, sprejme njih deputacijo ter izjavi, da se bodo invalidske zahteve upoštevale. Demonstracija je potekla drugače mirno, škode niso demonstranti napravili nobene, pa tudi policija, ki se je polno nabrala, se ni upela nastopiti proti pohabljenim revežem (Bogve kako bi bilo, če bi naši invalidi kaj takega poskusili!) Prva posledica te demonstracije je bila ta, da je vlada takoj naročila parlamentarnemu odseku za socialno upravo, naj dodatni predlog k invalidskemu zakonu izdela in predloži v sprejem. Ker pa socialisti nasproti meščanski večini ne morejo prodreti z vsemi predlogi v smislu invalidskih zahtev, je pričakovati, da bo doživela avstrijska vlada še kakšno presenečenje. Pri prvem obisku se je socialističnim poslancem le s težavo posrečilo pomiriti razburjene duhove.

Ernest Toller, znani nemški proletarski pesnik in dramatik, je bil izpuščen iz bavarske trdnjave Niederschönefeld, v katero ga je nemška reakcijska justica („Arbeiter Zeitung“ jo pa pravici imenuje „die Justizhure“) zaradi njegovega pacifizma zaprla pred petimi leti, ne da bi mu dovolila niti ene same ure pomiloščenja v istem času, ko je pomiloštila in nagradila nešteto svojih političnih razbojnikov in morilcev. Tollerja so telesno ubili toda njegovega duha niso mogli uničiti. Ravno v ječi je razširil obzorje svojega duha do skrajne mere in ustvaril svetu veliko vrsto mogočnih del, ki bodo v znatni meri pomagala širiti socialistično spoznanje v masi in pokopati ta zločinski nered, ki se imenuje „božji red“.

ljevide, je zahteval, da jih pokaže. Častnik je bil videti tako pozhrešen zemljevidov kakor poreden otrok, ki se tepe za božična darila. Naglo je prezel zalepko, razgrnil papirje in narekoval številke drugemu oficirju, ki je sedel na platnenem stolu pri majhni mizici, katera se lahko vsak čas zloži in nese pod ramo. Na mizici so bili kupi papirja, popisanega s številkami. Častnik je hitro zapisal, kar mu je prvi povedal — možje pri topovih so pa urno porinili granate v cevi, stopili nazaj, cevi so sunile in žvižgaje poslane smrtno poslance preko gozda. V ozadju so bili drugi možje, ki so vozili strelivo in ga skladali na kupe. Bila je prava tovarna postavljena sredi polja, ki je pošiljala razdor nevidnemu sovražniku.

„Vražje nam gre trda“, je potožil častnik, ki je zopet zalepil papirje in jih vrnil Francetu. „Trikrat so nam Nemci pretrgali žice zadnje pol ure in streljati moramo na slepo.“

„Kje pa so Nemci?“ je vprašal France.

„Nekje gor v gozdu.“

„Ali ste jih videli?“

„Za boga, ne! Upam, da se umaknemo, ko bodo že tako blizu.“

France se je nekoliko ojunčil, ko je videl

Izdelovanje zlata iz raznih snovi, ki ne vsebujejo absolutno nič zlate primesi, se je posrečilo profesorju kemije dr. Mietheju na šarlotenburškem vseučilišču pri Berlinu. Z uporabo izredne močne svetlobne energije je dosegel razpad živosrebrnega natrija, pri čemer se je kot razpadni produkt tvorilo zlato. Ta proces je še veliko bolj kompliciran nego umetno pridelovanje demantov, ki se je tudi že posrečilo, bolj kompliciran pa je zato, ker gre za spremembo ene kemične prvine v drugo, torej za stvar, ki so jo s takim trudom poskušali stari alkimisti. Teoretično so znanstveniki že davno dokazali, da je mogoče iz ene prvine narediti drugo, ko so dognali, da nastaja iz razpadanja skrivnostnega radija prvina helij. Zlato pa se jim je posrečilo šele sedaj praktično izdelovati, kakor kažejo Miethejevi poskusi. Seveda se to pridelovanje danes še ne izplača. Da pridelajo zlata za en dolar, so namreč izračunali, da morajo izdati od 20 do 60 milijonov zlatih mark za električni tok. Vendar pa ni niti toliko važno dejstvo, da se zlato sploh prideluje, temveč važno je to, da se pri spreminjanju prvine razvijajo energije. Če bo znanost enkrat zadovoljivo rešila to vprašanje, potem ne bo na pr. nič več treba premoga in sličnih sredstev za kuritev in pogon. To je pa neizmerno dragocenejša pridobitev nego zlato samo na sebi.

Vodstvo francoske komunistične stranke je izdalo ne vse članstvo poziv, naj priskoči stranki finančno takoj na pomoč, ker so ji denarna sredstva popolnoma pošla in ji ostaja samo še deficit 700.000 frankov. Vsak član naj bi žrtvoval po en dnevni zaslužek, da bi strankin aparat zopet spravili v tek. Tako je pri organizacijah, kjer člane še plačujejo zato, da imajo kakšno prepričanje, namesto da bi člani iz prepričanja sami vodili organizacijo in jo sami vzdrževali!

Ker jim gre z alkoholom bolj slaba, se opajajo Američani z drugimi strupi. Pri tem jim pomagajo podle duše iz drugih dežel, ki izkoriščajo človeško strast, da si mošnje zdebelijo. V New Yorku so na laškem parniku „Dutiglio“ zaplenili okoli 200 liber heroína, omamnega sredstva, ki je podobno kokainu, v vrednosti 230.000 angleških funtov. Ameriške oblasti so pri tem aretirale med drugimi laškimi mornarji tudi 6 ladijskih častnikov.

Kupujte čevlje samo z znamko „Peko“.

Kar vi potrebujete, to je Elzafluid. To je pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine. Poizkusna pošiljka Din 27 — Lekarna Evg. V. Feller, Stubica Donja, Elzatrž št. 252. Hrvatska.

Odvetniški zbornici v Ljubljani.

Naša sodišča imajo zelo mnogo prav dobrih načel. Če bi se ta načela dosledno izvajala, bi bili lahko zadovoljni. Toda — ne izvajajo se. Krivda leži v veliki meri na sodnikih, ki so prekomodni za to nadvse težavno službo, v največji meri pa na ljudstvu, ki se premalo zanima za sodno prakso; saj se povečini še celo boji sodnje, namesto da bi se zanj zanimalo in jo spoštovalo kot eno izmed svojih najboljših obrambnih sredstev. Žal, da ima premnogokrat vzrok za ta svoj strah!

Med drugimi dobrimi načeli imajo sodišča tudi načelo javnosti. Toda kako se to načelo izvaja! Pri „javnih“ razpravah po večini ni nikogar razen soudeležencev in prič. Priče morajo biti odsotne,

mirne, hladnokrvne Američane v smrtni tovarni. Če oni prenašajo strašni ropot, zakaj ne bi še on? Toda fantje so skupaj, on je pa sam. V tistem hipu mu je bilo žal, ker se ni tudi on vpisal v artilerijo!

Zemljevide je stlačil v notranji žep svojega jopiča in stekel nazaj čez polje na pot; kjer je bil pustil motcikel. Napotil se je po stranski stezi kakor mu je svetoval ameriški častnik, nato je zavil na kolovozno pot skozi gozd in potem se je izgubil. To je vse, kar je bilo; naš strojnik se je izgubil, temeljito je zablodil in siromak ni vedel kot in kam. Prokleta pot se ni hotela zadržati tako kakor je želel France. Najprvo se je vlekle skozi dolgo goščavo in vsakih par korakov se ležala počez in podolž od granat razklana drevesa; zatem je križala polje z žitom, nato je padla navzdol v globel in potem je plezala po strmih navzgor. Tako je šlo ves čas: gor in dol, gor in dol.

„Prekleta!“ je zarental France sam pri sebi. Če si morete misliti ves zaglušen ropot v vseh jeklarskih tovarnah v Ameriki, predstavljajte si še enkrat večji brušč v gozdu, skozi katerega je motovlil France Kremen in gordnjel: „Prekleta!“

* * * [Dalje prib.]

dokler niso zaslišane in ponavadi jih sodnik po zaprisegi tako brezobzirno ven napodi, da se ga že zaradi tega boje ali pa mu vsaj zamerijo. Odvetniki pa hodijo po sodnih sobanah kakor bi bili doma in preprosto ljudstvo pravi, da so sodniki in odvetniki vsi skupaj v sorodu, češ, tem je vse dovoljeno, meni pa nič! Morebiti ni 50% prič, ki bi vedele, da morajo samo zato ven, da ne bo razprava vplivala na njih izpovedbe. Sodnik komoden in zadirčen, ljudstvo nezavedno in nezaupljivo, vse skupaj pa jezno na delo, ki se ne mra opraviiti samo ... Načelo javnosti je šlo pri sodnjih že davno k vragu. Pač pa cvete odvetniški poklic.

Odvetniki so po naših načelih nepotrebni, toda sedanji sodni red jih nujno potrebuje. Zelo mnogo zadev je, v katerih te pri sodišču sploh ne poslušajo, če ne stoji za teboj odvetnik. Zato imajo pa odvetniki tudi zelo ostre predpise, tako da se človek lahko zanese na sodni aparat. Seveda — boljše nego zanašanje je pa lastno sodelovanje, kakor povsod. Žal, da človek povsod ne more biti. In ker ni načela jevnosti, zato je formalizem. Tega je pri sodišču toliko, da se dela gnoj iz njega. Pa zelo dober gnoj je formalizem! Krivica tako bujno raste v tem gnoju, da je polje pravice že vse presrasla. Hlapec Jernej! Škoda da ni več Cankarja!

Ce prideš pol minute prepozno, si zgubil svojo pravico. To je za nekatere slučaje potrebna uvedba. Če bi je ne bilo, bi se godile še vse večje krivice nego se itak gode. Toda kaj boste rekli, če pride vaš odvetnik prepozno, tisti, ki je na sodišču kakor doma? Ki ste si ga naročili baš zato, ker ne marate, da zgubite pravdo zaradi samih formalnosti?

S. Bernotu se je zgodil tak slučaj že dvakrat. Odvetnik ne pride nikdar prepozno, tudi ne sme priti — tebi se pa zgodi kar zaporedoma dvakrat. Pa ti pišeta oba odvetnika lepo pismo: da se mu je zgodila nesreča, da ga je sram, da ... sploh oba sta vsa nesrečna in sta pripravljena trpeti stroške.

Človek je slabotna stvar in tudi odvetnik pride lahko prepozno, čeprav je na sodnji kakor doma. Zato trpiš in si misliš, naj bo, saj od posvetne pravice se itak ne da živeti. Svetek je Mihevcu v Beogradu denunciral, pa sta vseeno največja prijatelja — delavci imajo svojo sodbo o Mihevcu in njegovih klerikalnih prijateljih in o Svetku tudi. O „Slogi“ pa, ki je bila predmet drugega „nesrečnega“ slučaja, je delavstvo tudi natančno informirano, kar ga je resnega, čemu bi delal človek sitnosti odvetnikom, ki imajo konec koncev tudi lahko „smolo“.

Pa pride „Socialist“, svetovno priznan list pod najvišjim pokroviteljstvom ministra na razpoloženju Kristana in pod vodstvom enega izmed najbolj zmognih odvetnikov dr. Koruna, pa pogreje tisto zadevo takole:

Še enkrat — Bernotova javnost. „Mi smo enkrat na kratko opozorili, da vporablja Bernot za plačila „Napreja“ hranilne vloge, naložene v Skupni dom. Bernot je vložil proti nam zato tožbo. — desiravno smo posneli iz njegove lastne tajne okrožnice, kam vlaga hranilne vloge za Skupni dom. Ko je prišla ta tožba v razpravo, Bernot ni prišel pravočasno svoje tožbe zastopati, tako, da bo lahko trdil, da je bil naš odgovorni urednik zato oproščen, ker je bil Bernot kontumaciran.“

To se pravi, da dr. Korun svojemu stanovskemu tovarišu ne mra priznasti. Potem tudi mi nimamo seveda nič več usmiljenja in prosimo vodstvo odvetniške zbornice, da pove, kako je s to zadevo. Čeprav je za „Socialista“ na papirju odgovoren Golmajer, vendar je znano, da ga vlada dr. Koruna. Če laži Korun Bernota v blato, mora Bernot povedati, čigavo je to blato: To blato je odvetnikovo. Strokovna organizacija odvetnikov naj govori! Mi smo za javnost in ne moremo biti tiho takrat, kadar nas korunovski diplomati silijo, da se javno branimo.

XX

Bernatovič
Ljubljana. Mestni trg 5.

Največja izbira moških, ženskih in dečjih oblek po znižanih cenah. Dežni plašči od 200 Din naprej.

XX

Iz stranke.

Trbovlje. Krajevna pol. org. SSJ v Trbovljah sklicuje za v petek dne 25. julija t. l. ob 16 (ob 4. popoldne) v Delavskem domu članski sestanek; dolžnost vseh članov je, da se za sigurno in točno udeležijo. — Predsednik.

Mežica. Izredni občni zbor SSJ v Mežici sklicuje za dne 27. t. m. z dnevnim redom; volitev novega predsednika. Torej je dolžnost vseh članov da se zbora polnoštevilno udeležijo, ker ena oseba ne sme ovirati razvoj stranke, kakor se pri nas dogaja, namreč, da se govori: dokler bo Repas predsednik, ne plačam — torej nezaupnica —. Stvar je čisto lahko urejena, izvolite si drugega in zadeva je rešena, in vam to mesto radevolje odstopam. Torej brez zamere, saj se še vidimo. —

Franc Repas t. č. predsednik.

Mežica. Na trboveljsko resolucijo o zedinjenju je sklenil odbor krajevne politične organizacije v

Mežici odgovoriti takole: O pravilniku razpravljamo člani organizacije že tri leta in smo ga spoznali za pravičnega. Članstvo nikoli ne bo sledilo tistim, ki ga bočejo uničiti in naj bi bil to sam s. Krušič, ki je bil vendar vsa leta branitelj našega pravilnika. Vse svoje ideje je vendar črpal iz njega in vse njegovo delo je temeljilo na pravilniku, kolikor smo s. Krušiča pri nas imeli priliko spoznati.

Strokovno gibanje.

Celje. V nedeljo 13. julija se je vršil javen shod „Splošne delavske Unije“ v hotelu pri „Kroni“. (Sočasno se je vršil v Celju še en shod, tisti g. viteza Zagorskega pri „Zelenem travniku“). Shod sicer ni bil obiskan tako, kakor bi bilo želeli, vendar je uspeh zadovoljiv že zato, ker smo videli na shodu delavce iz raznovrstnih obratov, kar je znamenje, da se odpravljajo takozvani „Kastengeist“ ter zmaguje misel razredne zavesti.

Shodu je predsedoval s. Vrečer, kateri je dal s. Al. Leskošku besedo: s. Leskošek je govoril o nacionalizmu, klerikalizmu in socializmu ter o narodnem gospodarstvu in združništvu. Njegova izjava so bila zanimiva in vaestransko poučna. V glavnem je razpravljala vprašanje nacionalizma in klerikalizma, rekel je, da je to oboje steber individualističnega kapitalističnega gospodarjenja, v duševnem oziru pa je še hujši klerikalizem. V pogledu narodnega gospodarstva sta si oboje enaka: oboje ustanavlja zadrage in kapitalistične delniške družbe, kar poglejte si jih v Celju. V Narod. domu imajo g. demokrati zadrugo d. d. v Aleksandrovi ulici in Cankarjevi ulici pa klerikalci. Demokrati imajo svoja zbirališča pod firmo „narodna hranilnica“, a klerikalci pod „ljudska hranilnica“ ali „posojilnica“. To so namreč viri življenja za obstoj nacionalizma na eni in klerikalizma na drugi strani. Eni zbirajo denarce pod firmo „naroda“, drugi pa pod „ljudstva“, prvi so politično orientirani kot demokrati, drugi pa kot klerikalci (SLS). Ves od malih ljudi nabrani denar se steka v večje kupe. Te banke dajejo potem posojila posameznim tovarnarjem, klerikalnemu Polaku ali slovenskemu [narodnemu] Majdicu, pa tudi nemškemu Westnu, le ti pa potem izkoriščajo za tisti na kredit pridobljeni denar delavce in sicer tako, da čim več % obresti morajo plačati, tem bolj nategnejo delavni čas. Vidite, to je kapitalizem, — Nasproti temu stoji socializem, ideja socialne pravičnosti za človeštvo celega sveta.

Nato dobi besedo s. Böhm kateri je uvodoma navajal, da nas dobro stražijo. Najmanj 6 — 7 policijskih organov je videl na dvorišču te hiše, ko se je podal na shod. Nato je kritiziral zakonodajo, katere je delavstvu samo pesek v oči. Takoj nato ga prekine zastopnik vlade g. dr. Brunčko, kateri je zahteval od predsednika, da temu govorniku odvzame besedo, češ da preveč napada zakone. Sodrug Böhm: „Če govoriš resnico, ti odvzamemo besedo! Sicer pa prosim g. vladnega zastopnika, da vtemelji svoj nalog.“ Vladni zastopnik odgovarja s pripombo: „Vi smete kritizirati zakone, vendar mora biti ta kritika konkretna in ne pavšalna.“ Sodrug Böhm odgovarja in nadaljuje svoj referat: „Takoj bom prišel na konkretne slučaje. Delavci imajo n. pr. zakon v zaščiti delavcev, v katerem je določeno 8 urni delavnik, sistem obratnih zaupnikov in mnogo drugih takih stvari. Ej gospodje, kaj pomaga zakon v obratnih zaupnikih, če pa vlada ne izda pravilnika k temu zakonu, kaj pomaga 8 urni delavnik, če pa delavci v Cinkarni delajo po 16 in več ur na dan, da zaslužijo tisto, kar bi v 8 urah morali zaslužiti! Zato, sodrugi, je treba, da se mi sami prerodimo, da prevzamemo produkcijo v svoje roke in da bomo buržoazijo prisilili pripoznati zakone, ki jih izdaja. Predvsem moramo skrbeti, da bo vsak državljan poznal zakone. Današnjih ne more poznati, če mora delati po 16 ur na dan. Ker vidim, da vas je večina od stavbinske stroke, priporočam, da vstopite kot člani v Splošno gradbeno produktivno zadrugo, katere je prvi temelj za samoosvobodjenje stavb, delavstva. Jaz smatram, da so tisti „socialisti“, ki samo govorijo o socializmu, delajo pa ravno tako kakor kapitalisti, lazi-socialisti in so sokrivi nadaljnjega obstoja današnjega krivičnega kapitalističnega sistema. Vsa družba je danes na egoističnem temelju zgrajena, naša skrb je, da jo preuredimo v socialistično [Splošno odobravanje].

Nato je s. Vrečer zaključil lepo uspelo zborovanje, katere se je vršilo brez pompa in korunovskih pevcev, kateri vedno radi nastopijo, kadar pride kak beograjski „socialistični“ bog ali Korenov politični sorodnik. Ne pa tedaj, kadar je kongres kake strokovne organizacije. [Mi že vemo sedaj, da pri nekaterih gaberskih „internacionalcih“ krstni in birski botrčki več veljajo kakor pa kaka razredna organizacija delavcev. Op. poroč.] Isti dan je bil še en shod sklican na Zelenem travniku, ki ga je sklical gospod Zagorski iz Maribora. Dotični shod so posetili po večini le Korunovci, kar dokazuje, da se zanimajo le oni za vsakovrstne politične avanturiste, da ne bi morda gospod Zagorski kakega Korunovega backa vlovil za svoj sreški odbor. Udeležil se je shoda g. Koren sam, ki je začasno mariborskega agitatorja odklonil za zedinjenje, čeprav drugače govori vedno o zedinjenju proletariatu. Mi se za shode novih političnih ekstremistov ne zanimamo dosti, ker vemo, da so naši

člani tako trdni, da jih ne odnese noben politični žongler več.

Imetje slovenskih strok, organizacij so priobčili gg. okrog „Delavca“ oz. Strokovne komisije v Ljubljani. Pa tudi člansko statistiko so objavili. Med vsemi strokovnimi organizacijami je bila kovinarska pred zedinjenjem najbolj bogata. Kovinarji so imeli koncem leta 1923.:

Rudarji imajo	86.349.75
Kemični imajo	80.360.—
Usnjarji imajo	28.000.—
	00.0 ali ?

Lep napredek je napravila usnjarjska centrala v Mariboru z mariborskim Krajcerjem, tak napredek, da je spravil najsolidnejšo strok. organizacijo na kant!

Stavbinci, ki so si organizacijo ustanovili v letu 1921., imajo svojo lepo urejeno centralo ter svojo poklicno zadrugo in še 12.408.03 D, iz česar je posnemati, da spada ta organizacija med najsolidnejše.

Zanimivo je poročilo o članstvu oz. statistiki, ki je objavljena v Delavcu štev. 28. Uredili so si nekaka okrožja. V ljubljansko okrožje spada: Ljubljana, Moste, Kamnik, Kranj, Gameljne, Škofja Loka, Vrhnika, Tržič, Grosuplje, Domžale, Borovnica, Medvode, Vevče, Litija [Brezovica]. V teh krajih izkazujejo sledeče število članov: kovinarjev 451, kemičnih 390, živilcev 244, usnjarjev 133, oblačilnih 34, stavbincev —

Nespametna statistika je to, ki gre za tem, da ne izkaže pravičnega števila članstva. Tako n. pr. vemo, da je bilo v letu 1923. nad 100 stavbincev v Litiji organiziranih! Po tej statistiki nima Unija stavb. delavcev (SDU) sploh nič članov v ljubljanskem, gorenjskem okrožju. Na novo so napravili kar pri svoji mizi še eno okrožje Trbovlje, Radeče, Zidani-most, Hrastnik-Zagorje, pa tudi tam ne izkazujejo za Unijo stavb. del. nobenih članov. S tem so udarili po celjski okrožni strok. komisiji, češ, da spada ta pod Ljubljano. Nadalje je razvidno pod celjskim okrožjem za Unijo stavb. del. le 62 članov in za mariborsko okrožje 60 za leto 1923., skupaj 133, tako je razvidno v 28. številki Delavčevi. V številki 27. pa je objavljeno za leto 1923. nekaj več, to je 182 članov. Cela konfuzija! V poročilu s kongresa SDU (prej Unija stavb. del.) smo pa v Delavcu, 10. številki čitali, da je Unija imela redno plačujočih članov v letu 1923. 592, poprečno število pa je znašalo 4108. Radovedni smo, kaj poroče centralni odbor v Celju na to Delavčevu statistiko? Ali bodo sodrugi v Celju to ponižanje kratkomalo požrli? Na te napake nas je opozoril delavec, ki jemlje strok. organizacijo bolj resno kakor pa tajnik Strokovne komisije, kateri je to skrupucano statistiko sestavil.

Članstvo podružnice lesnih delavcev v Črni je na Binkoštni ponedeljek sklenilo, da pristopi k Splošni delavski uniji v Celju. To pa ni bilo po volji koruznima socialistoma Tokanu in Bradešku. Sklicala sta nekaj občni zbor za 5. julij, na katerem so tajno glasovali in so si pridobili nekaj članov, izmed katerih si niso mogli izvoliti predsednika. Pregovorili so zopet starega predsednika s. Fr. Šahmana, da bo še vodil podružnico. Pravila podružnice Unije so poslali sicer nazaj, pravila centrale so si pa obdržali, da si bodo tudi lesni delavci preuredili svojo organizacijo. Tudi napredek!

— A. L. —

Poštarska organizacija je imela v soboto v Beogradu svoj kongres. Med važnimi dogodki, ki jih sporočajo iz dnevnega reda tega strokovnega zborovanja, je ta, da so si na predvečer na banketu napljali v vseh dialektih te države in pa da je predsednik Toma Jovanović predstavil poštenu ministru Veljkoviću vse nove člane v organizaciji. Svarno delo kongresa so stisnili v eno resolucijo, ki bo predložena seveda vladi v milostno uvaževanje — ali pa tudi ne. In potem se poštni nameščenci čudijo, da jim gre življenje vedno bolj pod psa!

Vestnik „Svobode“.

Hrastnik. V nedeljo 13. 7. 1924. se je vršil občni zbor Svobode II. v društvenem lokalu steklarjev. Podpredsednik Franc Beitl je otvoril občni zbor in nam v kratkih besedah razložil pomen Svobode in delo naše organizacije v preteklem letu. Nato so se podala poročila tajnika, blagajnika in knjižničarja. Videlo se je iz teh poročil, da je Svoboda II. v Hrastniku res zbudila med delavcem zanimanje do organizacije. Nato so se vršile volitve. V odbor so bili sledeči sodrugi izvoljeni: Predsednik Alojz Kellner, namestnik Franc Beitl, tajnik Peter Papp II, blagajnik Josip Jäger, odborniki: Ant. Obermeier, Fr. Wratschun, kontrola: Alojz Hudi, Fr. Koribski, knjižničar Adolf Maier. Imenovani odbor je sprejel nalogo da bo delal za pospešitev Svobode II. v Hrastniku. Nato je povzel novoizvoljeni predsednik besedo in se zahvalil vsem članom za izrečeno zaupnico. Apeliral je na vse člane, da čim bolj agilno delujejo za „Svobodo“ ker le v kulturni organizaciji bo prišlo do zedinjenja vsega proletariata. S tem se je zaključil občni zbor. Želimo novemu odboru velikih uspehov.

Čitajte naš tisk!

Mežica. [Kritikom „Napreja“.] Imamo nekaj članov, ki znajo silno ostro kritizirati — ne svoje delovanje ali mišljenje, pač pa vse drugo, kar ne smrdi po enotni fronti in Uratnikovi „visoki“ politiki. „Naprej“ jim piše zdaj preučeno, potem preosebno, tretjič preveč vsakdanje, četrtič ponavljaj itd. — Precej uvodnih člankov sem čital, ki jih je napisal neki „Proletarec“, sama pristna „Bernotovščina“. Torej jih je pisal Bernot? Pa glej vruga, ta „Proletarec“ je ameriški socialistični list! Vprašal bi vse naše in „Naprejavce“ kritikastre sploh če so že poskrbeli, da Internacionala „Proletarca“ ne bo priznala. Zadnji ponatis iz „Proletarca“ je bil n. pr. poper za s. Krušiča, nekdo je to pogruntal in mi rekel: Ej, danes je pa dal „Naprej“ Trboveljčanom pod nos! Drugi se je pa isti dan jezil, češ, da piše vedno isto. Seveda, kar je za Ameriko dobro, je za naše nad vse „zavedne“ socialiste — premalo... Pozdrav! Brigame.

Velenje. Smeini politikarji. Za občinske volitve se je potrudilo precej organizatorjev alkoholnega programa. Demokratični gosp. Savinek je delavec precej štiman, zato agitira za frakarje, za klobukom koraš: Vsi na volitve proti delavcu in kmetu! Gosp. strojevodja Stefančič, strašen bojevnik proletariata, leta 1921, blagejničar strokovne org. želež. podruž. Velenje je baje imel vse v redu, bomo še pa dalje govorili! Hujškač, ki te ne marajo na delav. kand. listi, posebno lakšne, ki nimajo niti najmanj vpliva pri ljudstvu! Zato volilci, na dan volitev mu pokažite hrbet, ker njegovo delo je ničvredno delo in njegova lista je „nepolitična“, prav si jo je pogruntal njegov sluga Kovač Filip, tudi dober demagog zakar je delavstvu v škodo, tudi precej radikalen, če je njemu v korist in dobiček. O Jaka, saj te poznamo kako si zvil, zakaj te pa ni nič več na delavska zborovanja? Ali si ne upaš, kaj? Zakaj živimo pod reakcijo kapitalizma? Zato, ker razni demagogi uničujejo to, kar so zavedni sodrugi priporočili, pazite, ako delate iz nezavednosti ali pa iz hudobije, da se ne bodele varali. Pošteno delo bo rodilo sadove za kmete in delavce. Ali vsi tisti, katere vas zapeljujejo za občinske volitve na svoje črne liste bodisi na klerikalno z gosp. Skazo itd., demokratsko z Žerjavovci, orjunaši in narodnimi socialisti, „nepolitično“ ki še ni zrela za politično delo: Volite Socialistično stranko in kmetsko delavsko zvezo, kandidati so borci za pravico. Zavedam se, zato sem socialist, četudi nisem kandidat.

V NARAVO!

Tako pravi danes naš zavedni delavec in delavka. V naravo po 6 dnevnem, mesečnem ali celoletnem trudapolnem delu za preživljanje samega sebe in svoje družine. Tako pravi danes zlasti tisti delavec, ki se je otreasel vzgojne suženjske slabosti in ne mara več utapljati skrbi za življenje pri kozarcu alkohola, igranju kart itd. V prepričanju, da je življenje, ki ne pozna stvarstva narave in svežega zraka, enako življenju črva v zemlji. Dolžnost naša naj bo, da posvetimo poleg dramatike, glasbe, telovadbe in diskusijskih večerov nekaj časa tudi skavtizmu in turistiki, potom katere privedemo naše mlade in tudi starejše sodruge do življenja v naravi, v kateri bo vsak našel telesno in duševno razvedrilo.

Da pridemo na pot k otvoritvi novega življenja, v naravo svežega zraka, pozivljamo vse sodruge in sodružice iz naših strokovnih, kulturnih in gospodarskih organizacij, ki so več ali manj izurjeni v turistiki, in druge, ki so običajni prijatelji preprostih peš izletov v naravo, da se odzovejo klicu, ki vas kliče. Da se razvedrilo in spoznamo brez vsake zavisti, da smo si za življenje enki. Za izvedbo večjega izleta v naravo na željo kemičnih delavcev v Mojstrani, se je določil čas 15., 16., in 17. avgusta in sicer: v Mojstrano, Triglavsko pogorje, Triglav in na Vrata (Aljažev dom.)

Izlet vseh sodrugov in sodružic iz vseh industrijskih krajev Slovenije se deli na dve skupini in sicer: prva — več ali manj zmožnih hribolazcev — druga preprostih izletnikov.

Skupina hribolazcev odide iz Ljubljane dne 15. avgusta zvečer ob 19. Prihod v Mojstrano zvečer ob 21. 43. V Mojstrani počitek in jutraj dne 16. avgusta zarana odhod na triglavsko pogorje, Triglav in dne 17. avgusta dopoldne odhod na Vrata.

Skupina preprostih izletnikov oz. prijateljev narave pa odide iz Ljubljane dne 26. avgusta tudi ob 19. (7. zvečer), in jutraj zarana dne 17. avgusta odhod v Vrata v okolico Aljaževega doma. Tu se združimo še pred poldnevom s prvo skupino to je naših hribolazcev, kateri se bodo gotovo srečno in veselo vrnili iz triglavskega pogorja. V tem okolišju se družabno razvedrilo ob prehrani, ki jo bomo imeli s seboj in tudi lahko s prehrano, ki jo bodo nudili skavti, kateri bodo imeli nalašč zato vso opremo s seboj. Vse razvedrilo se bo skoro gotovo vršilo ob zvokih godbe. Odhod nazaj proti Ljubljani iz Mojstrane je dne 17. avgusta ob 19. (7. zvečer).

Marsikateri izmed naših sodrugov in sodružic, ki se res z veseljem želi udeležiti skupnega izleta v kraj, ki mu še ni znan, v katerem tudi bivaajo naši sodrugi delavci in delavke, si stavi vprašanje, kako naj se izleta v tako oddaljen kraj udeležim,

če pa denarna sredstva ne dopuščajo? V ta namen svetujemo vsem našim sodrugom in sodružicam v vsakem posameznem industrijskem kraju naše Slovenije, da se takoj vsi tisti, ki se želijo izleta res udeležiti, zberejo oz. združijo skupaj, izvolijo blagajnika, ki naj na podlagi med vami storjenega sklepa takoj začne pobirati do časa izleta najmanj po 15 Din na teden v izletniški sklad. Tako, da bo vsak izletnik vsaj deloma za vožnjo preskrbljen. Hrano in druge potrebne stvari, naj si vsak do časa izleta preskrbi.

Prijave izletnikov sprejema „Tajništvo Svobode“ v Ljubljani, Židovska ul. šte. 1. in tajništvo Osrednjega društva kemičnih delavcev v Mostah pri Ljubljani. Nadaljna navodila sledijo v prih. štev.

Dopisi.

Prevedbe železničarjev pod ljubljansko dirkico. Za pošteno prevedbo tako nismo imeli nikoli dosti upanja, da nas bodo tako opeharili, si pa tudi nismo mislili. Ni čuda torej, da so vsi železničarji ogorčeni radi prevedbe in nezadovoljstvo vedno bolj raste. „Slovenec“ z dne 16. t. m. poroča, da imata tudi upravni svetnik poddržavljene južne železnice dr. Žerjav svoje prste vmes. Dobil je baje pred prevedbo imenik v roke in tam zaznamoval vse po njihovi strankarski pripetosti, demokrate, klerikalce, komuniste in socialiste. Gotovo je imel tudi pri tem svoje prste vmes, da so bili nekateri še pred prevedbo upokojeni in da bodo dobivali pokojnino po starih pravilih. To si velja zapomniti! Železničarji, združite se že enkrat v razredno politično organizacijo in pri prihodnjih volitvah pomagate to jugoslovansko fevdalno zrago!

Železničar.

Celje. [Nadaljnja brezposelnost na vidiku!] Zopetno reduciranje obrata je napravila tvrdka Me-

stni mlin v Celju. Velikanski paromlin je zmanjšal število delavcev od 60 na 12. V tem mlinu se je najprej uvedel 9urnik po zaslugi nekega Stanteja, kateri je obenem posestnik. Število pomočnikov je skrcila tudi tvrdka Franjo Koren (bivši socialdemokratski voditelj, sedaj pristaš Korunovcev). V Celju je v zadnjem času mnogo nezaposlenih delavcev in raznovrstnih pomočnikov. Vsemu temu je krivo napačno [individualistično] gospodarstvo, ki gre za tem, da sprejema vsak mojster le vaje, a pomočniki so brez dela. Tovarnarji pa delajo s stroji z vedno boljšano tehniko in ustvarjajo pri tem nadprofite, a namesto, da bi skrajšali delavni čas ga podaljšujejo. Ljudje, ki to krivično gospodarstvo podpirajo in se sami poslužujejo izkoriščanja vaje, pa nastopajo kot „socialistični“ apostoli z geslom: „Proletarji, zedinite se!“

Trbovlje. [15. 7. 24.] Poročilo v „Napreju“, da je radi sklepa ministrskega sveta Neodvisna delavska stranka razpuščena in se bodo po njenih lokalnih vršile preiskave, smo včeraj na vse zgodnje ure v Trbovljah že doživeli. Preiskave so se vršile v Rudarskem domu, katerega so po zadnji katastrofi [1. jun. po Orjuni požgan] za silo popravili in urečili za poslovanje. Neodvisna delavska stranka ima tam svoje prostore kakor gostilniška zadruga, potem rudarska zveza, izobraževalna sekcija Vesna in oddelke športnega kluba. Zendarmerija je vse strogo preiskala, pobrala arhive in denar. Preiskave so se vršile tudi po stanovanjih raznih delavcev te stranke. Zadnji teden je bilo v Trbovljah več aretacij. Dne 14. 7. sta bila aretirana Franc Herman, nekdanji komunist, in Anton Šuntajs, sedaj oba pristaja radikalne stranke. Aretacije so zavoljo tega tem bolj čudne. Ali gre za dogodke 1. junija?

Litija. Na sokolski veselici je pred par dnevi neki skrahirani mizarski mojster Miklavž zabavljajl proti delavstvu, češ, da to ne pozna ničesar nego

„prmejkršenduš“. Vprašamo Miklavža, kaj je on delavec ali pa se čuti za kapitalista in meni, da je kaj boljšega, ker je pri orjunaški zalegi Sokol? Nima prav nobenega povoda, da kot železniški delavec hujša proti delavcem, ki niso pri orjunaških ali pri napredni birokraciji. Kaj pa se postavlja z napredno izobrazbo, ko pa vemo, kako se je ta izkazala v Trbovljah in Ljubljani in vedno na novo po vsej Sloveniji! Z lepimi rečmi se hvali. Vprašamo Miklavža: kdo mu je hišo prislužil, birokracija ali delavci? O delavski neizobraženosti je samo to resnično, da je še mnogo nezavednih delavcev, ki se naslanjajo na birokratične naprednjake in pomagajo Pašiču ter Pribečeviću vzdrževati orjunaško diktaturo proti razrednemu zavednemu delavstvu in kmetom. Toliko Miklavžu v vednost. — Delavec.

Lastnik: „Sloga“, r. z. z. o. p.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernat

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

19 VII. Tiskarna bratov Rumpret v Krškem. 12.0

Najceneje kupite

blago za obleke, perilo in čevlje ter najraznovrstnejše drugo blago pri tvrdki

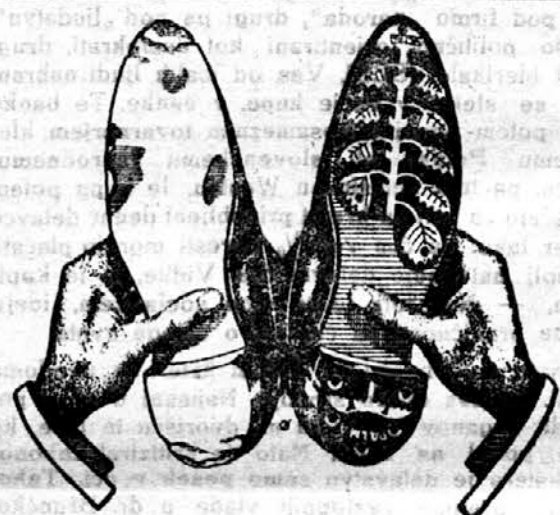
„DANICA“

MAJZELJ & RAJŠELJ, LJUBLJANA, Turjaški trg št. 1 [bivša Preskrbovalnica]

Sukno od Din 55— naprej

kotenina „ „ 14— „

Člani strokovnih organizacij dobijo 5% popusta.

Pazite na razliko

med kožnimi potplatmi in Palma Kaučuk potplatmi in petami. Prednosti proti kožnim potplatim so večja trajnost in vzdržljivost čevljev, elastičnost in ugodna hoja, ter niska cena.

Zahtevajte edino le »Palma«.

Znižane cene za otroške vozičke!

Novi modeli. Poslužujte se izdelkov domače tovarne otroških vozičkov in dvokoles. „TRIBUNA“ F. B. L., Ljubljana, Karlovska cesta 4. Istotam se dobijo po nižani ceni nova dvokolesa, mali pomožni motorčki, šivalni stroji in pnevmatika. Sprejema se v popolno popravo za emajliranje z ognjem in ponikanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji in razni drugi stroji. — Prodajajo se tudi na obroke. Ceniki franco.

Josip Vranjek,

dežnikarna v Celju, Kralja Petra cesta.

Nudi močne in moderne dežnike od 80—125 Din.

DOMAČE DELO.

Delavci, pozor!

Moške obleke, elegantne in poceni, dobite — dokler traja zaloga — po najnižjih cenah od 425 Din dalje. Delavske hlače od 70 Din dalje. Naročila se izvršujejo točno in hitro po povzetju.

Ostroški i Koboščak, Zagreb,

Petrinjska ul. 55.

KLOBUKE

za dečke od 50 Din dalje, perilo, čevlje, dežnike, plašče itd. kupite najceneje pri

Jakobu Lahu

V MARIBORU, GLAVNI TRG 2.

Gaspari & Faninger, Maribor

— Pletenine, drobnine, galanterija. —

NA DEBELO

Aleksandrova cesta 48.

NA DROBNO

Aleksandrova cesta 23.

Perilo za delavce, srajce od 52-80 Din.

MOKROTA

škoduje zdravju, radi tega si kupite pravočasno močen, fini in poceni

dežnik

katerega pa edino dobite v veletrgovini R. Stermeckl, Celje. Trgovci engros cene. Istotam se prodaja letos po čudovito nizkih cenah perilo, čevlji, klobuki, nogavice in vse drugo blago. — Naročite ceniki!

la. usnjene suknjiče

od Din 1.400 do 1800 v črni in rujavi barvi, nadalje nepremočljive dežne plašče

od Din 350 do 800 Vam nudi v največji izbiri konfekcijska industrija

DRAGO SCHWAB

Ljubljana.

Dvorni trg 3.

Specialna delavnica za usnjene obleke. Pismena naročila se izvršujejo točno po poš. povzetju. Neugajajoče se zamenja ali se vrne denar.

L. Mikuš

= TVORNICA DEŽNIKOV IN SOLNČNIKOV =
v Ljubljani, Mestni trg šte. 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov v kakršnikoli veličini: kosti po najnižji ceni. —

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA ŠTEV. 6

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

TISKOVINE

ZA ŠOLE, ŽUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJŠE PLAKATE IN VABILA ZA VESELICE

LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE ČASOPISOV, KNJIG, BROŠUR ITD.

Stereotipija

Litografija

V lastnem interesu

pazite, da dobite vedno davno preizkušeni »Pravi: FRANCKOV: kavni pridelek« v zabožkih in ne kako ponaredbi. —

Na novi, rjavo-modro-beli etiketi se posebno jasno izražajo glavni znaki, a to so: ime »Franck« in »kavni mlinček«.

»Pravi: FRANCK: z mlinčkom« zboljšuje in pocenjuje vsako kavo!